

О. Бабіченко

*студ. I курсу магістратури
спеціальність “Менеджмент”*

Науковий керівник: к. ф.-м.н., доц. Л. М. Залюбінська

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВНЗ

Дослідження конкурентоспроможності ВНЗ є актуальним аспектом функціонального менеджменту та освітнього маркетингу, оскільки взаємозалежність ринків освіти та праці обумовлюють стратегічний рівень економічного устрою держави.

Заклади вищої освіти є вагомим важелем розвитку будь-якої країни, оскільки несуть відповідальність за якість та конкурентоспроможність людських ресурсів на рівні національного господарства.

За дослідженням І. М. Грищенко, у процесі розробки стратегічного забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ та відповідної стратегії доцільно враховувати такі особливості:

- визначення ринкової ніші ВНЗ в освітній та науково-дослідній сфері;
- врахування результатів об'єктивного моніторингу результативності роботи ВНЗ при складанні стратегії та в процесі її реалізації;
- залучення зовнішніх інвестицій у розвиток науково-дослідної та інноваційної роботи, матеріально-технічної бази ВНЗ;
- націленість на підвищення ефективності організації роботи ВНЗ, в тому числі підвищення результативності навчальної діяльності студентів, навчально-методичної та науково-дослідної роботи науково-педагогічних працівників;
- необхідність створення і використання банку даних соціальних, економічних, політичних показників з метою прогнозування тенденцій розвитку освітньої галузі на регіональному, національному, міжнародному рівні [1, с. 19-20].

Аналізуючи сучасну ситуацію забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ, Я. І. Цебро наголошує, що більшість ВНЗ розглядають як основний чинник формування конкурентоспроможності тільки якість освітніх послуг, що є помилковим, тому що, під час загострення конкурентної боротьби та утримання конкурентних позицій на ринку вищим навчальним закладам потрібно організувати активну комунікаційну, цінову та збутову політику, що, у свою чергу, у майбутньому сприятиме формуванню та підвищенню іміджа ВНЗ, що й обумовить його конкурентоспроможність як наслідкову [3, с. 304-305].

І. М. Кирчата, О. М. Шершенюк акцентують увагу на соціальному аспектові конкурентоспроможності. Так, динамічні ринкові відносини висувають вимоги до сучасної освітньої системи, що працюватимуть на реалізацію моделі інноваційного освітнього процесу практико-орієнтованої професійної підготовки фахівців із перенесенням вектору «викладач – дисципліна» на «здобувач освіти – професійні компетенції» [2, с. 66].

Така стратегія пояснює, що технологія і програма професійної підготовки має системно модернізуватися на двох рівнях: за змістом та за якістю. Забезпечити дану модель повинен комплекс соціально-педагогічних умов на вимог управлінських рішень. Одночасно передумови, що існують, для модернізації системи вищої освіти та формування нових державних освітніх стандартів повинні сприяти тому, щоб всі учасники взаємовідносин «освіта–бізнес–суспільство» повинні бути соціально відповідальними у вирішенні проблем, що виникають, на шляху до високого рівня конкурентоспроможності.

В роботі доведено, що комплексне забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ необхідно організовувати, враховуючи фактори, які у тій чи іншій мірі впливають на рівень конкурентоспроможності. З них найбільш вагомими є такі: науково-освітній потенціал; матеріально-технічна база ВНЗ; ключові форми навчання, підготовку яких здійснює ВНЗ. Менш впливовими, проте важливими є такі чинники: швидкість реагування на зміни запитів споживачів; спектр освітніх послуг; фінансова забезпеченість, престиж спеціальностей, внутрішньо корпоративне середовище.

Список використаної літератури

1. Грищенко І. М., Тарасенко І. О., Нефедова Т. М. Стратегічні пріоритети та форми інноваційного розвитку ВНЗ України в контексті забезпечення конкурентоспроможності. *Економіка та держава*. 2015. № 2. С. 16-21.
2. Кирчата І. М., Шершенюк О. М. Соціальна відповідальність як складова інноваційного освітнього процесу та забезпечення конкурентоспроможності закладу вищої освіти. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2020. № 2. С. 66-75.
4. Цебро Я. І. Чинники формування конкурентоспроможності ВНЗ. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2015. Вип. 44. С. 300-305.